

Filmhandledning: Romys Salong



Om filmen:

Prisvinnande *Romys salong* är en varm, ärlig och jordnära berättelse om 10-åriga Romy som ställs inför livets stora frågor. När hennes ensamstående mamma måste jobba extra för att få ekonomin att gå ihop tvingas hon vara hos sin mormor Stine. Mormor är hårfrisörskan med egen salong och blir inte direkt eld och lågor över att ha sitt barnbarn hos sig på eftermiddagarna. Men snart börjar mormors begynnande Alzheimers att förändra deras relation: istället för att mormor passar Romy får Romy se efter mormor. Bandet mellan mormor och barnbarn växer sig starkare i takt med att Stines förvirring ökar. Men situationen blir snart ohållbar och Romy bestämmer sig för att ge mormor det hon allra helst vill - besöka sitt älskade Danmark.

Originaltitel: Kapsalon Romy

Längd: 1 tim 30 min

Ursprung: Nederländerna

Årtal: 2019

Regissör: Mischa Kamp

Klippning: Sander vos

Manusförfattare: Tamara Bos

Skådespelare:

Romy - Vita Heijmen

Mormor Stine - Beppie Melissen

Romys mamma - Noortje Herlaar

Romys pappa - Guido Pollemans

Denna filmhandledning innehåller övningar att göra både innan och efter filmvisningen: arbetsblad, diskussionsfrågor och praktiska övningar kopplade till filmens teman och språk. Här kan eleverna också läsa fakta om Alzheimers/demens, en intervju med huvudrollsinnehavaren samt trivia från inspelningen som kan öka nyfikenheten på filmen. Mellan övningarna hittar du också filmpedagogens kommentarer till övningarna - men kom ihåg att det inte finns något facit, alla har rätt till sin egen tolkning!

Att arbeta med film i klassrummet kan skapa lärlust hos eleven, men det är också ett sätt att bearbeta kursmål, öva att uttrycka sina tankar och att lyssna på andras åsikter. *Romys salong* går att koppla till de flesta ämnen, men här knyts innehållet till kursmålen i svenska, biologi, geografi och samhällskunskap.

Kursmål åk 4-6

Svenska:

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna.
 - Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.
 - Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser.
 - Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder, digitala medier och verktyg samt andra hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation.
- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel webbtexer, spel och tv-program. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag.
- Ord, symboler och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värde-laddning.

Biologi:

- Människans organsystem. Organens namn, utseende, placering, funktion och samverkan.
- Tolkning och granskning av information med koppling till biologi, till exempel artiklar i tidningar och filmer i digitala medier.

Geografi:

- Namn och läge på övriga Europas länder samt viktigare öar, vatten, berg, regioner och orter.
- Kartan och dess uppbyggnad med färger, symboler och skala. Topografiska och tematiska kartor.
- Centrala ord och begrepp som behövs för att kunna läsa, skriva och samtala om geografi.

Samhällskunskap:

- Familjen och olika samlevnadsformer. Sexualitet, könsroller och jämställdhet.
- Sociala skyddsnät för barn i olika livssituationer, i skolan och i samhället.

Kursmål åk 7-8

Svenska:

- Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang.

- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.

Att leda ett samtal, formulera och bemöta argument samt sammanfatta huvud dragen i vad som sagts.

Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från skola och samhällsliv. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte och mottagare. Olika hjälpmedel, till exempel digitala medier och verktyg, för att planera och genomföra muntliga presentationer.

Texter som kombinerar ord, bild och ljud, och deras språkliga och dramaturgiska komponenter. Hur uttrycken kan samspela med varandra, till exempel i tv-serier, teaterföreställningar och webbtexter.

Biologi:

- Kroppens celler, organ och organsystem och deras uppbyggnad, funktion och samverkan. Evolutionära jämförelser mellan människan och andra organismer.

- Källkritisk granskning av information och argument som eleven möter i olika källor och samhällsdiskussioner med koppling till biologi, såväl i digitala som i andra medier.

Geografi:

- Namn och läge på världsdelarnas viktigare länder, vatten, öar, berg, öknar, regioner och orter.

- Kartan och dess uppbyggnad med gradnät, färger, symboler och olika skalor. Topografiska och olika tematiska kartor.

Filmens handling - för dig som pedagog

Romys föräldrar har precis skiljt sig och när mamman måste ta mer arbetspass är enda alternativet att Romy är hos sin mormor efter skolan – ett barn i hennes ålder kan ju inte klara sig självt, säger mamman. Varken 69-åriga Stine eller 10-åriga Romy blir särskilt glada över arrangemanget, men mamma insisterar.

Mormor är till en början kall mot sitt barnbarn och Romy försöker därför mest hålla sig undan och inte vara till besvär. Som utväg kollar Romy med sin pappa om hon kan vara där om eftermiddagarna – något han gärna vill – men påpekar att hans nya flickvän Sandra också kommer att vara där, eftersom det är hennes hus. Detta är inget alternativ för Romy så det blir att fortsätta hänga hos mormor efter skolan.

Snart kommer Romys och mormors relation att förändras, mormor börjar få problem: hon glömmer bort hur kassan i salongen fungerar, pengar försvinner och hon glömmer bort inbokade kunder. Romy blir den som rycker in och hjälper mormor och de får en allt närmare relation. Det blir både roliga stunder och förtroliga stunder med samtal mellan de båda.

En kväll när Romy sover över hos mormor är hon plötsligt försvunnen – lyckligtvis kommer hon tillbaka och de pratar om vad som hänt. Mormor medger att hon inte riktigt vet vad som är fel med

henne- 'ibland blir huvudet helt tomt'. Sen den stunden förändras allt – Romy börjar hjälpa till allt mer och snart tar Romy lika mycket hand om mormor istället för bara tvärtom.

Alltmer pengar försvinner ur kassan och mormor tror först att det är Romy

lyxhotell och badar jacuzzi. Dagen efter minns inte mormor att hon köpt mobiltelefonen och Romys föräldrar blir inte glada över gåvan. Mormor anförtror Romy nyckeln till salongen och vill att hon tar över den när hon dött.

Genom Romys ögon får vi se mormor bli

men tvingar henne att stänga salongen. Dock så blir mormor värre och efter en eldsvåda när mormor ska göra te får hon flytta till ett vårdhem. Stine känner sig inte alls hemma där och hon blir snabbt sämre – hon får inte ens ta med sig sin katt Jens. Salongen säljs och töms till Romys stora sorg.



En dag när Romy hälsar på uttrycker mormor en önskan att åka till Danmark där hon växte upp. I hemlighet packar Romy sin väska och hämtar mormor på vårdhemmet. De liftar med en lastbilschaufför till Hamburg och tar sen tåget till Danmark. När de sedan anländer till huset där mormor växte upp, börjar hon gråta otröstligt och kissar på sig. Romy inser allvaret och ringer hem till sin mamma och ber föräldrarna komma, sedan stoppar hon om mormor och försöker få henne att somna. Dagen efter kommer föräldrarna och de hittar mormor badandes naken i havet. De kör hem – mormor verkar mer tillfreds.

som "lånat" men sedan börjar de leta i lägenheten. Efter att ha tittat i kylan, krukorna och i alla dolda hörn hittar slutligen Romy 2500 Euro gömda under dynan i soffan. Mormor har inget minne av att ha lagt dem där. Nästa dag tar mormor ledigt från salongen och överraskar Romy utanför skolan. De går på shoppingrunda och Romy får den mobiltelefon hon alltid önskat sig. De tar in på

sjukare och allt mindre förmögen att ta hand om sig själv. En dag missar hon att ta emot en kund i salongen och Romy försöker rädda situationen. Pappan kommer dit och är den som inser att något är fel och att det är dags att mormor träffar en läkare. Hon får diagnosen Alzheimers och mormor är väldigt ledsen, det var hennes största farhåga. Romys mamma säger att Stine kan bo kvar i sin lägenhet

Innan filmen

Elevuppgift 1: Nederländerna

a)

Filmen du ska få se heter "*Romys Salong*" och den utspelar sig i ett land som heter Nederländerna - fyll i landet med färg i kartan!

b)

Vilken valuta har man i Nederländerna? _____

Vad heter Nederländernas huvudstad? _____

Vad talas det för språk i Nederländerna? _____

Ik ben...	Jag heter...
Hoi	Tjena (ganska informellt)
Hallo	Hej
Doei	Hejdå
Tot ziens!	Vi ses!
Ja	Ja
Nee	Nej
Bedankt	Tack
Hartelijk dank	Tack så mycket
Graag gedaan	Var så god

I filmens trailer kan du lyssna på hur språket låter:
<https://www.biografcentralen.se/romys-salong-arskurs-5-8-ny-2021/>

c)

Diskutera! Hur tror du vardagslivet är för någon i din ålder i Nederländerna? Hur bor de? Vad har de för kläder? Hur ser det ut i skolan?



Elevuppgift 2: Filmens teman - barn vs äldre

Diskutera i par eller grupper:

Vad är en stereotyp för något?

Vilka fördomar/stereotyper tycker du det finns om barn i vårt samhälle? Lista de du kommer på och diskutera om du tycker de stämmer eller inte! När slutar man vara ett barn tycker du?

Det finns olika stereotyper om farföräldrar och äldre i vårt samhälle i allmänhet. Vet du några? Skriv en lista och diskutera om ni tycker de stämmer eller inte! När blir man en "gammal" person tycker du?

Ser ni några likheter i hur barn och gamla kan bli bemötta?



Mor- och farföräldrar

Träffar du din mormor/morfar eller farmor/farfar? Om ja, hur tillbringar ni er tid tillsammans? Vad brukar ni göra? Har de lärt dig något? Du har kanske lärt dem något? Har du hjälpt dem med något? Vad skulle du vilja göra med din mormor/morfar eller farmor/farfar?



Screenshot ur klipp 1.

Övning - Titta!

Filmens första del kallas för *anslag* och ska göra oss intresserade av att se mer av filmen. Anslaget ska också berätta för oss vad filmen handlar om, både berättelsen och "mellan raderna". Ni ska få se anslaget till Romys salong där vi får träffa Romy, mamma och mormor. Titta på **Klipp 1** och fundera på:

- * Vem är huvudpersonen tror du?
- * Vad är huvudpersonens "problem"?
- * Vilka fördomar har Romy och mormor om varandra?

Fundera också på vad du får se i bilder/höra, men som kanske inte sägs med ord.

För dig som pedagog - kommentarer till Elevuppgifter 1 & 2

Elevuppgift 1:

* Vilken valuta har man i Nederländerna? Euro. Låta barnen ta reda på: Hur mycket är en Euro i svenska kronor? Hur mycket är 2500 Euro i svenska kronor?

* Vad heter Nederländernas huvudstad? Amsterdam

* Vad talas det för språk i Nederländerna? Holländska

Elevuppgift 2: Filmens teman barn vs äldre

Förslag fördomar/stereotyper om barn: att de inte klarar av lika mycket som vuxna, att vuxna nervärderar barnens förmåga och kunskaper, att de är bråkiga, stökiga, besvärliga, högljudda.

Förslag fördomar/stereotyper om äldre: Att de är tråkiga, att vi nedvärderar deras kunskaper, virriga? Det finns forskning som visar (att medier ofta skildrar äldre som enormt kapabla och framgångsrika eller väldigt sköra och behövande- det är sällan något där emellan (Göteborgs universitet, "Medierna skapar stereotypa bilder av äldre", 2021-05-27).

Titta!--

* Vem är huvudpersonen? Hur ser du det?

Huvudpersonen är Romy - det får vi veta både genom dialogen, att de pratar om henne, men också att scenen filmas ur hennes perspektiv. Titta på stillbilden ur klippet ovanför övningen (på elevuppgiftsbladet ovan). När regissören filmar på det här sättet förstärks budskapet: Vi ser inte mamma och mormor i sin helhet i fokus, vi kan se deras ansikten och huvudet i spegeln men det är lite otydligt. Romy är också den som är placerad i mitten av bilden. I bilden ser vi också att Romy varken bokstavligen eller bildligt är på samma "nivå" som mamma och mormor. Hon har inget att säga till om här.

* Vad är huvudpersonens "problem"?

Romys problem är att mamma ska jobba och behöver någon som ser efter Romy - mormor är enda alternativet. Men varken Romy eller mormor vill det. Det grundläggande temat/problemet som blir tydligt i klippet är hur de vuxna nervärderar Romys förmåga - hon är inte på samma nivå som mormor och mamma. De vuxna pratar över hennes huvud, trots att hon är huvudpersonen i deras dialog.

* Vilka fördomar har Romy och mormor om varandra?

Mormor tror att Romy ska ta med massa kompisar och stöka ner. Att hon ska vara till besvär. Romy kanske tycker att mormor är gammal och tråkig att hänga med och att det inte ska ge henne något.



Efter filmen

Elevuppgift 3: Diskutera efter filmen!

Att filma med djur kräver mycket jobb och tålamod, men katten Jens gjorde ett bra jobb! Han var en lite äldre och erfaren katt och väldigt väluppföstrad. Han gick inte iväg utan stannade där han blev utplacerad :].

- 1) Vad tyckte du om filmen? Varför tyckte du så?
Var det någon del du tyckte extra mycket om eller som väckte starka känslor hos dig? Vad var det som väckte den känslan?
- 2) Beskriv Romy, vem är hon? Hur ser hennes vardag ut?
Vad tror du hon har för önskningar?
Ser du några likheter/skillnader med dig och ditt liv?
- 3) Vad har Romy för relation till sin pappa?
Hur tillbringar de sin tid tillsammans?
Hur ser Romy på pappans nya partner Sandra och varför vill inte Romy träffa henne tror du?
- 4) Beskriv mormor Stine: Hur gammal är hon? Vad gillar hon att göra?
Hur reagerar hon när dottern frågar om Romy kan vara hos henne på eftermiddagarna? Hur behandlar hon sitt barnbarn först?
Varför har inte Romy och mormor en bättre relation från början?
- 5) Många filmer har något som kallas för *montage* eller *musikvideo-sekvens*. Det är 1-2 minuter med scener som lagts ihop efter varandra med musik - ofta popmusik - mitt i filmen. Ett *montage* innehåller sällan viktig/ny information för handlingen och vi hör sällan någon prata, men bilderna kan förstärka eller ge oss mer information om vad som händer. Nu ska ni få se ett exempel på montage:

Titta på klipp 2 (*montaget* börjar efter ca 26 sekunder när musiken blir högre - det innan är för att få sammanhanget).
- 6) Vad får du för känsla?
Hur känner sig Romy? Hur känner sig mormor?
Vad säger mormor till Romy i slutet av sekvensen?
- 7) Hur visar sig mormor Stines sjukdom? Gör en lista över de scener där vi får se hur sjukdomen visar sig!
Tror du Romy är medveten om att det är en sjukdom?
- 8) Vem är det som påpekar att mormor behöver gå till doktorn? Hur reagerar mamma då?
- 9) **Titta på klipp 3** och fundera på:
Hur känner sig mormor behandlad när hon är hos doktorn?
Från vems perspektiv, alltså genom vems "ögon" får vi se mormors besök hos doktorn? Hur visar filmen det? Varför tror du regissören väljer att filma det så?
"Om jag har demens, vill jag inte leva längre", säger mormor. Varför är hon rädd för att få demens?
- 10) Varför vill Romy så gärna ta med sin mormor till Danmark tror du?
- 11) I början av filmen säger Romy "Jag trodde jag visste allt. Och att mormor var dum." Hur har hennes tankar förändrats i slutet av filmen och varför?
- 12) I filmen liftar Romy och mormor Stine till Danmark via Hamburg.
Rita ut hur du tror de åkte på kartan på sidan 6!

Vad är det som händer i det här montaget? (-> se nästa spalt!)

På Engelska!

Skriv ett brev till Romy med dina tankar efter att du sett filmen. Vad skulle du vilja säga till henne? Vad tycker du hon gör bra i situationen? Behöver hon hjälp med något tror du? Hur tycker du hon ska agera när de kommer tillbaka till Nederländerna med mormor? Du måste skriva på engelska så Romy förstår, glöm inte börja och avsluta på passande sätt för ett brev till någon du inte känner :].

För dig som pedagog - kommentarer till Elevuppgift 3: diskutera efter filmen!

Fråga 1) Elevernas tankar

Fråga 2) Elevernas tankar och: Romys föräldrar har just skiljt sig - pappan har träffat en ny och flyttat in i dennes hus. Romy bor i en lägenhet med mamman som måste kämpa med ekonomin, samtidigt som Romy önskar sig en mobiltelefon. Fram tills mormor frågar henne rakt ut vad hon önskar sig, sägs inte detta med ord utan visas med bilder. **Visa gärna eleverna stillbilden ur filmen på sidan 14!** Några elever kanske noterar att Romy inte går på fritids eller har en fritidsgård att gå till utan måste ha en barnvakt. Varför är det så? Det kanske inte finns i Nederländerna? Eller är det mycket dyrare än här och mamman i sin situation inte har råd? Hur hade ni löst det i er familj? Skulle hon klara sig ensam tror ni?

Fråga 3) Romy träffar sin pappa vissa eftermiddagar, de hänger aldrig hemma hos honom utan går på restaurang, går på bio etc. Men de verkar ha en nära och förtrolig relation och pappan är genuint intresserad av Romy. Romy är inte intresserad av att träffa Sandra och när hon kommer på tal blir hon innesluten. När pappan överraskar Romy på restaurangen med Sandra, ber Romy att få åka hem. Ibland verkar det nästan som hon inte vill kännas vid att Sandra finns. Vad tycker eleverna om pappans agerande att låta Sandra överraska Romy på restaurangen - kunde han gjort på något annat sätt? Hur tänker du kring situationen?

Fråga 4) Mormor Stine är 69 år och lever för sin salong och sina kunder. På fritiden gillar hon att gosa med katten och titta på film. Hon tycker inte det är någon bra idé alls att Romy ska hänga där då hon är rädd att Romy ska dra dit kompisar och stöka ner eller vara i vägen. I början är mormor kall och avvisande mot Romy, som då såklart mår dåligt, det är ju inte lätt för henne att göra rätt.

Angående deras relation och varför den inte är bra från början: Kanske är det fördomarna och stereotyperna om hur en person är som "barn" och "mormor/äldre" som ställer till det?

Fråga 5) Montage - vad är det vi får se? Precis innan montaget erkänner mormor för Romy att något är fel, att hon ibland inte minns saker. Romy kommenterar i scenen efteråt att "sen blev allt annorlunda" och att det kändes bra. I montaget får vi se hur Romys och mormor Stines relation utvecklas och de närmar sig varandra. I början av filmen är mormor kall och avvisande och tycker mest Romy är jobbig. Men när mormor börjar påverkas av sin demens får Romy hjälpa till mer och mer och i slutet av montaget säger mormor "Vad skulle jag göra utan dig". Där får Romy sitt erkännande att hon inte bara är ett odugligt besvärligt barn som stör - utan faktiskt är kababel att bidra med kunskaper hon också.

Fråga 6) Mormor glömmer hur kassaapparaten fungerar, pengar försvinner (som ju mormor själv tar), hon glömmer bort vad hon skulle göra/hämta, hon glömmer kunder, hon glömmer bort att Romy sover över hos henne, när hon hittar pengarna som saknas köper hon upp alla direkt, hon får inte fram ord (t ex grytlappar, beskriva bubblorna i poolen) hon känner inte igen Romys pappa eller Romy utan tror att de är hennes man och dottern (Romys mamma), hon börjar prata danska istället för holländska, hon kan inte ta sig för saker - t ex klä på sig och gå ner till kunden i salongen och hon orsakar en eldsvåda när hon ska göra te. Senare när symptomen blir värre glömmer hon bort var hon bor, kissar på sig och växlar i humöret.

Fråga 7) Det är Romys pappa som påpekar att något är fel med mormor och att hon borde gå till doktorn. Mamma går i försvar och vill inte riktigt acceptera att det är så. De är heller inte helt öppna med Romy vad det är som händer. Romy säger: "det är min mormor".

Fråga 8) Klipp nr 3 när mormor är hos doktorn: Mormor blir upprörd och säger "Jag är inget barn!" - här korsas mormors och Romys upplevelser av fördomar - mormor är rädd att inte kunna ta hand om sig själv och bli sedd som ett barn. Att inte få bestämma över sig själv - det är ju just detta som Romy behövt hantera. Senare i filmen blir hon också behandlad just så när George säger "Nej,

du stannar med oss!", till mormor. Mormor har också sett hur damen som irrar in i salongen ibland betar sig.

Scenen hos doktorn understryker att historien berättas ur Romys perspektiv, det vill säga vi ser det hon ser. Först får vi se Romy sitta utanför doktors kontor och sedan får vi se vad som händer inne hos doktorn men genom Romys ögon. Därför ser vi bara det som syns mellan det frostade glaset. Sedan klipps det mellan bilder på Romy och det hon ser genom glaset. **Se stillbilder på nästföljande två sidor som exempel att visa eleverna när ni talar om klippet!**

Fråga 9) Elevernas tankar. (Men kanske tror hon att mormor ska må bättre/Bli frisk om hon får komma till stället "i" tavlan?)

Fråga 10) Elevernas tankar.

Innan mormor flyttar till vårdhemmet ifrågasätter Romy varför hon inte kan bo hos dem, att Romy kan ta hand om mormor. Mamma tycker att hon måste gå i skolan, men Romy tycker mormor är viktigare.



-Kan du visa mig äpplet?
-Det är här.



Mormor hos doktorn: först ser vi Romy...

BC

-Det här är ett äpple.
-Det ser jag.

...sedan får vi uppleva vad Romy hör och ser.



Det sägs inte med ord att Romy önskar sig en mobiltelefon förrän mormor frågar rakt ut vad hon önskar sig mest. I början av filmen får vi veta detta genom filmens bilder. Vi ser när Romy fönstershoppas.

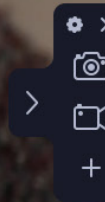
Elevuppgift 4: Diskutera efter filmen - kameraperspektiv



Här ser du Romy spela fotboll och på nästa bild ser du Romy vänta medan mormor är hos doktorn. Detta sätt att filma på kallas för fågelperspektiv: vi ser Romy precis som en fågel skulle göra.

- > Varför väljer regissören att filma det så här tror du? Vad får du för känsla av bilden?
- > Hur hade du upplevt bilden om kameran varit i samma höjd som Romy, eller från en grodas höjd?

BC



För dig som pedagog

Kommentarer till Elevuppgift 4: kameraperspektiv!

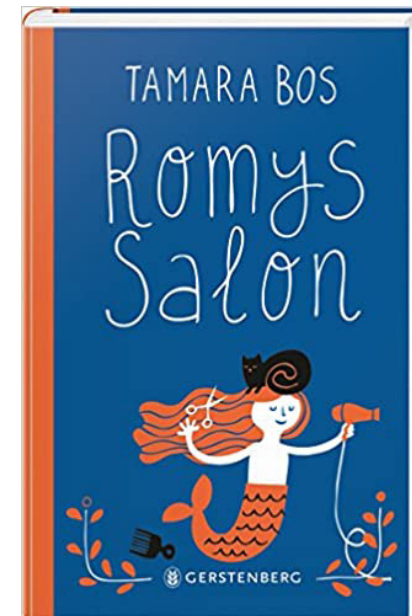
I fågelperspektivet är kameran ovanför den som filmas - som om en fågel skulle hålla i filmkameran. Det gör att vi som ser filmen tittar ner på personen eller motivet och dessa ser mindre ut än om vi skulle se motivet i ögonhöjd (normalperspektiv). Därför används ofta fågelperspektivet för att understryka att en person är ensam, svag, rädd etc.

I bilden från sjukhuset är vi väldigt nära Romy samtidigt som vi ser henne uppiifrån men i ena hörnet. Samtidigt swishar fötter förbi henne bakom. Att kameran står nära Romy så hon har lite plats i bild förstärker känslan av maktlöshet och lite handlingsutrymme. Fötterna från läkarpersonal bakom henne kan ge en känsla av utsatthet - att ingen tar sig tid att prata med henne.

Motsatsen till fågelperspektiv är grodperspektiv. Då ser vi istället på personen eller objektet som en groda skulle göra - nerifrån. Det ger effekten att det som filmas ser större/längre ut än den egentligen är och upplevs då mer hotfull och överlägsen istället.

Här kan ni se ett exempel på grod- och fågelperspektiv ur Sanna Lenkens film *Min lilla syster*:

<https://www.filminstitutet.se/sv/fa-kunskap-om-film/filmpedagogik/filmlexikon/filmiska-uttrycksmedel/kameravinklar/fagelperspektiv/>



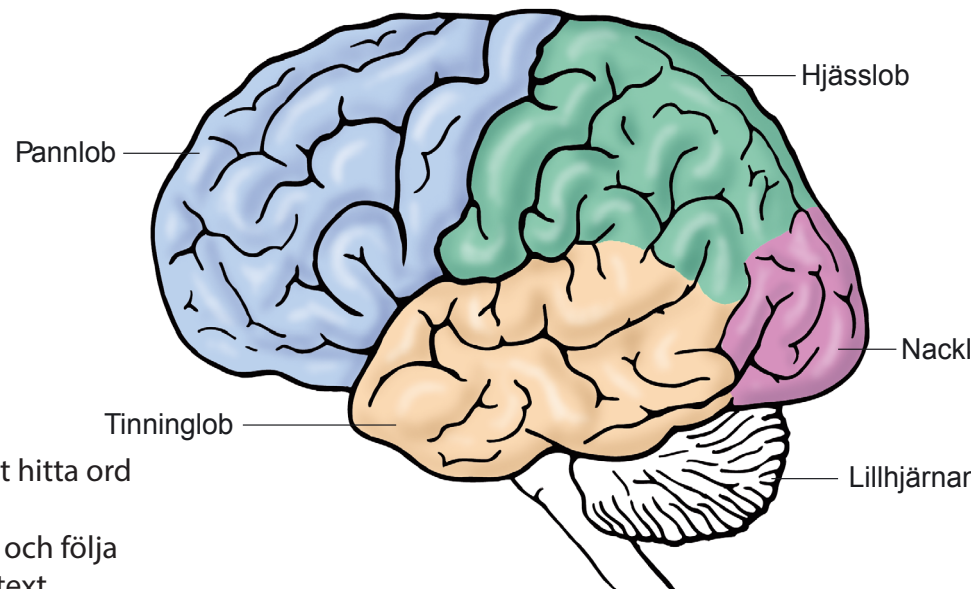
För elever som läser tyska!

Romys salong är baserad på romanen med samma namn av författaren Tamara Bos. Den finns i bibliotek och att köpa i svenska nätbokhandlar på tyska (maj 2021).

Läs ett avsnitt ur boken t ex början eller hela boken. – vad skiljer sig? Vad får du veta? Hur berättas historien i boken respektive filmen?

Filmens teman - fakta demens

Hjärnan består av olika delar som har olika uppgifter. Vid sjukdomen demens har vissa delar av hjärnan blivit påverkade och skadade. Det går inte att bli frisk från en demenssjukdom, men det finns mycket stöd att få. Det finns olika typer av demenssjukdomar och vilka besvär du får beror på vilka delar av hjärnan som är skadade. Vid Alzheimers, som är den vanligaste formen av demens, förstörs framför allt nervcellerna i tinningloben och hjässloben. Alzheimers utvecklas långsamt.



Vanliga symptom vid Alzheimers:

- > Minnet blir sämre och det blir svårt att hitta ord och formulera sig.
- > Det kan vara svårt att koncentrera sig och följa med i tv-program, konversationer eller text.
- > Det blir svårt att betala räkningar, handla, laga mat eller ta sig till platser utan hjälp.
- > Det kan vara svårt att planera och veta vilken dag/månad det är.
- > Du kan få svårt att känna igen dig och hitta, först utomhus, sen också hemma.
- > Det blir svårare att förstå och tolka omgivningen.

Tycker du att filmen ger en trovärdig bild av sjukdomen Alzheimers?



” Alzheimers är en vanlig sjukdom (...). Det är fortfarande tabu att prata om den, därför är det viktigt att det görs filmer om ämnet. Folk skäms över sjukdomen och är rädda att de ska ses som ”galna”. Om vi börjar prata om det kan vi acceptera det mer som en sjukdom och det kanske gör att många drabbade känner sig mindre ensamma. Det är en del av livet.”

– Mischa Kamp, regissör

När filmen spelades in besökte skådespelerskan Beppie Melissen (Mormor Stine) några ålderdomshem för att bättre få en bild av hur det är att vara en äldre kvinna som kämpar med demens. Där träffade hon många seniorer - en del var bittra och ledsna, andra fnissade. I demens är det vanligt med såna humörsvängningar.

Bonus: Intervju med Vita Heijmen som spelar Romy



Det finns säkert många andra barn som drömmer om en så fin huvudroll? Hur kommer det sig att du kom med i filmen?

Av en slump. Jag gick på premiären av *Sing Song* med en vän och Mischa Kamp, regissören av filmen, var också där. Min kompis mamma känner henne, så Mischa frågade mamman om hon kunde ringa mig för en audition.

Det låter väldigt spännande att gå på audition?

Det var till och med fyra av dem. Den sista var tillsammans med Beppie Melissen för att se om vi verkligen ser ut som mormor och barnbarn

tillsammans. En audition är inte så svår, du gör bara några små scener, men de är naturligtvis spännande. Jag hade aldrig agerat förut, så jag blev väldigt glad när min pappa fick beskedet att jag fått rollen!

Hur svårt är det egentligen att skådespela?

Inte särskilt svårt, men jo lite. Du spelar någon annan, men samtidigt ser den personen också ut som dig själv, och jag hade också en mormor som hade Alzheimers. Men det är jättekul att skådespela. Beppie hjälpte mig också mycket med riktiga scentricks.

Som?

Tja, ett minnesmärke, till exempel, som gör det lättare att komma ihåg dina repliker. Just det, och även hur man spelar en sorglig scen. Då måste du tänka på något som inte varit så trevligt i ditt eget liv.



Och betyder en huvudrollen i en film också ... mycket stress med skolarbetet?

Nej, jag hade ofta inspelningar tre dagar i rad: på helgen och sedan ytterligare en dag därefter. Ibland missade jag en dag i skolan, men då fick jag läxor att göra mellan tagningarna. Och vi filmade också under loven. Jag var inte på filminspelningen varje vecka heller. Inspe­lingarna började när jag var 9 och slutade när jag var 10,5 år.

Skådespelarveteranen Beppie Melissen gör en jätteinsats som sjuk mormor i *Romys salong* - men lika imponerande är den elva år gamla Vita Heijmen som spelar barnbarnet i familjefilmen *Romys Salong* om sjukdomen Alzheimers. En drömdebut!

Av: Anton Damen

Översatt till svenska från <https://www.filmfestival.nl/nieuws/interview-vita-heijmen-van-kapsalon-romy/>

Elevuppgift 5: skapa egen filmkonst

Skapa din egen filmplansch till Romys salong - vad tycker du planschen ska visa? Vilka karaktärer ska vara med? Vilken stämning vill du ha? Gör din egen filmposter digitalt eller med papper och krita, tuschpennor etc.

Elevuppgift 6: Muntlig presentation

Det är många inblandade när en film blir gjord - det är ett riktigt grupparbete och alla som är med har sin speciella uppgift. Nedan ser du en lista på vanliga yrkesroller inom filmproduktion, dela in er i grupper och välj en av följande yrken och ta reda på mer om vad just det yrket gör. Kanske kan ni även hitta några kända personer och exempel på filmer de arbetat med!

Regissör
Manusförfattare
Skådespelare
Klippare/Redigerare
Kompositör
Scenograf
Stuntman

Redovisa muntligt för era klasskompisar så att alla får lära sig om alla yrken.

Filmen spelades in i en riktig frisörsalong. Filmskaparna tyckte om att salongen var inredd med möbler från 1970-talet, eftersom stilen och slitaget från åren som gått matchade symboliken för mormors sjukdom.

VITA HEIJMEN

BEPIE MELISSEN

NOORTJE HERLAAR

GUIDO POLLEMANS

BosBros PRESENTEERT IN COPRODUCTIE MET **Leitwolf**

Kapsalon Romy



SCENARIO **Tamara Bos** REGIE **Mischa Kamp**

BOSBROS & LEITWOLF FILMPRODUKTION PRESENTATION IN COPRODUCTIE MET AVROTROS IN NORDEUTSCHER RUNDFUNK 'KAPSAALON ROMY'
JANUARIË MELLE VAN ESSEN REGISSEUR VINCENT DE PATER PRODUCENT SANDER VOS NIEZ CO-PRODUCENT ALEXANDER REUMERS JACOB MEIJER EDITOR OLIVER PATTINAMA MONTAGE MARCO VERMAAS MUSIK FRANÇOISE MOL
KOSTÜME MARION BOOT EVELIEN KLEIN GEBBINK CO-EDITOR JOB CASTELLIN SHANTI BESSELING MARTHA MOJET CO-EDITOR SANDER DONKER CO-EDITOR ARJAN SCHOOLDERMAN CO-EDITOR JANNEKE HOGENDOORN CO-EDITOR MARION WELMERS
KAMERA HANNEKE BOSMAN CO-KAMERA MYLENE VERDOURMEN CO-KAMERA HOLGER HERMESMEYER CO-KAMERA ANETTE UNGER CO-KAMERA SVEN RUDAT CO-KAMERA BURNY BOS CO-KAMERA EEFJE SMULDERS CO-KAMERA TAMARA BOS CO-KAMERA MISCHA KAMP

IN FILM
FONDOS
PRODUCTION
INCENTIVE

COBO

AVROTROS

NDR

eurimages

COE

INERT

CINE MA

INERT

CINE MA

INERT

CINE MA

INERT

CINE MA

INERT

CINE MA

Källor:

Slovensk filmhandledning:

https://www.kinodvor.org/wp-content/uploads/2020/11/Salon-pri-Romy_pg-FO%C5%A0.pdf

Göteborgs universitet, "Medierna skapar stereotypa bilder av äldre", hämtad 2021-05-27.

<https://www.gu.se/forskning/medierna-skapar-stereotypa-bilder-av-aldre-->

Fakta om Alzheimers:

<https://www.1177.se/Jonkopings-lan/sjukdomar--besvar/hjarna-och-nerver/larande-forstaelse-och-minne/demens---alzheimers-sjukdom/>

Distributör skolbio:

Biografcentralen

Kontakt:

08-515 140 30

info@biografcentralen.se

www.biografcentralen.se

